

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De prima oratione publica Ecclesiæ, & de dono pietatis. Sicut
pietas valet ad omnia, sic omnia valent ad pietatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

quam in magnis: ita virtus divina clarius in-
norescit quando in magnis homo plus potest
& operatur quam in parvis. Atque idcirco
quia valde expedit nos id probe intelligere,
sape Deus quos in magnis potentes facit, per-
mittit in parvis infirmari; ut expressè obser-
vavit sanctus Chrysostomus de sancto Petro,
qui cum audeat vocante Christo ambulare
super ipsum mare effervescens, timuit tamen
ventum, & in aquas desiliit. Quod quidem
ab Isaia magnificè prædicatum habes: Qui
dat lassè virtutem, & his qui non sunt, fortitudi-
nem & robur multiplicat. Deficient pueri &
laborabunt, & juvenes in infirmitate cadent;
qui autem sperant in Domino mutabunt fortitu-
dinem, assumunt pennas sicut aquila, current &
non laborabunt, ambulabunt & non deficient. Id
est, dum alii qui videbantur fortes & robusti
deficient, alii è contra qui erant debiles & in-

firmi, roborabuntur & nulla vi adversa con-
cident.

Quamobrem, ut alius ait Propheta, *Infir-
mus dicat: quia fortis ego sum.* Dicat confidens
Deo: dicat in magnis æquè in parvis: dicat
quoties de infirmitate sua cogitat: dicat ad
se acciendum: dicat ad excitandam confiden-
tiam: dicat ad inchoandum quodvis opus
difficile: dicat ad continuandum: dicat ad
consummandum.

vide suprâ in hac 2. parte, Feria 2. Sexage-
simæ. In 3. verd, Feria 3. & 5. Hebdomadæ
7. Ubi hæ Veritates declarantur.

Non certius in spem itur, quàm contra spem.
Qua facilitate vincimur, eadem vincere pos-
sumus.

Dinique pro Evangelio Feriæ, videnda est
hebdomada decima tertiæ partis.

FERIA SEXTA.

DE PRIMA ORATIONE PVBLICA Ecclesiæ. Et de Dono Pietatis.

Unanimiter elevaverunt vocem ad Deum, & dixerunt: Domine tu es qui fecisti cælum &
terram, mare & omnia quæ in eis sunt, &c. Act. 4.

VERITAS PRACTICA.

Sicut Pietas valet ad omnia, sic omnia valent
ad Pietatem.

RATIO est, quia idcirco pietas valet ad omnia,
quod in usu rerum respiciat Deum, & hoc re-
spectu valorem & utilitatem spiritalem rebus
impertiat.

Seo omnia valent ad hunc divinum respectum ex
seipsis eliciendum.

Ergo & valent etiam ad pietatem, sicut pietas
valet ad omnia quæ certe praxis est utilissi-
ma.

I. PUNCTUM.

CUM primùm ex Apostolis duo, Petrus
& Joannes dimissi sunt è carcere, in
quem post sanatum claudum, & con-
Haynevsve Pars 2,

versos iude Judæos plurimos, conjecti fue-
rant, atque prohibiti, ne ultra loquerentur de
Domino Jesu; tunc ut ait Sacer Historicus,
venerunt ad suos, scilicet Coapostolos, & an-
nuntiaverunt eis, quanta ad eos principes sacer-
dotum & seniores dixissent. Qui cum audissent,
unanimiter elevaverunt vocem ad Deum & di-
xerunt, Domine tu es qui fecisti cælum & ter-
ram, mare & omnia quæ in eis sunt: qui Spiri-
tu sancto per os patris nostri David pueri tui, di-
xisti. Quare fermuerunt gentes & populi medi-
tati sunt inania? Astiterunt reges terra & prin-
cipes convenerunt in unum, adversus Domi-
num & adversus Christum ejus; Convenerunt
enim verè in civitate ista adversus sanctum Pue-
rum tuum Iesum quem unxisti, Herodes & Pon-
tius Pilatus cum gentibus & populis Israel facere
quæ manus tua & consilium tuum decreverunt
fieri. Et nunc Domine, respice in minas eorum,
& da servis tuis cum omni fiducia loqui ver-
bum

D d d

bum

bum tuum, in eo quod manum tuam extendas ad sanitates, & signa, & prodigia fieri per nomen sancti Filii tui Iesu.

2. 2. q. 12. In qua quidem oratione apparet vel maxime pietatis donum, quo filiali quodam affectu, ut ait sanctus Thomas, *movemur in Deum rāquam Patrem*. Eum laudamus in omnibus & benedicimus, etiam cum nobis aliquid ad-versi contigerit, certissimum illud habentes, nihil paternam ejus providentiam fugere & nihil nisi bonum à tam bono Patre posse nobis accidere. Qui pietatis affectus etiam ad proximos extenditur, quando, ut videre est in Apostolis & primis illis credentibus, coluntur omnes ut fratres, & fraternis se juvant omnes subsidii. Sic enim expressè habes in consequenti textu hystoriae post supra dictam orationem. *Multitudinis autem credentium erat cor unum & anima una: nec quiquam eorum que possidebat aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia, neque quisquam egenus erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant, vendentes afferbant pretia eorum, que vendebant & ponebant ante pedes Apostolorum. Dividebatur autem singulis prout cuique opus erat: & pietatem eo magis commendandam, quo jam est rarior & magis necessaria!*

Verum non modò in oratione ad Deum aut in his fraternæ charitatis officiis pietas exhibetur, sed quod ait Apostolus, ad omnia se extendit, *ad omnia utilis est*, ad omnia valet; & ad ejus amplificandam utilitatem omnia etiam de suo conferunt, ut habet proposita veritas. Quod certè est consideratione dignissimum.

Ac primò quidem expende quod dicitur, idcirco pietatem valere ad omnia, quod dum in usu rerum, respicit Deum; hic respectus Dei, talem rebus utilitatem confert, atque ipsarum usui tam spiritalem & pretiosum impertit valorem, ut quidquid agas, quidquid opere tractes quantum vis temporale & terrenum, si pietatem adhibeas, id est, si Deum in eo tractando respicias, si ejus statutum ordinem, si voluntatem & nutum attendas, tum spiritualis efficitur actio, & tanti sit opus meriti, quanta in opere fuerit pietas. Nonne hoc pretiosum & locuples in conspectu Dei?

1. Cor. 3. Hoc ipsum est quod dicebat Apostolus, *super idem fundamentum super-aedificari aurū, argentum, lapides pretiosos, ligna, scamm & sti-*

pulam. Nempe, quanta est differentia auri & ligni, argenti & fœni, lapidum pretiosorum & stipulæ: tanta potest esse diversitas meriti & valoris uniuscujusque rei, seu actionis nostræ prout in illa Deum & Dominum Jesum spectaveris. Si temporalem tantum utilitatem vel delectationem, vel gloriam, vel simile aliquid transitorio lucrum & commo-dum in agendo respicias, hoc est ædificare lignum & stipulam, hoc est *opus operari corruptibile* de quo Sapiens quod in fine desinet, & qui Eccles. 4. illud operatur, ibi cum illo. Hoc est telas aranea Is. 59. texere; hoc est *seminare multum & inferre parum*. Hoc est *serere super spinas*; quod Prophetæ multum deplorant. Sed qui omne quodcunque faciunt in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini nostri Iesu Christi faciunt, gratias agentes Deo & Patri per ipsum. Et sive man-ducant sive bibant, sive aliud quid faciant, omnia in gloriam Dei faciunt, sicut commendat Apostolus: hi sunt videlicet, qui aurum & argentum & lapides pretiosos inde reportant, unde alii paleas & fœnum referunt. Hi sunt operarii sufficientes sibi, quorum vita condulcabitur, & in ipsa invenient thesaurum, ut ait Sapiens: Hi sunt qui operantur non cibum qui perit, sed qui permanent in vitam æternam: quod confulebat Dominus. Tu quibusnam ex istis velles esse similior?

II. PUNCTUM.

SED omnia etiam juvant & valent ad hunc divinum respectum ex seipsis eliciendum.

Nam primò quidem creaturæ omnes cum aliquem naturalis gradum bonitatis continent, quæ est participatio quædam bonitatis divina; nos intuitu suo permovent ad Deum Creatorem suum respiciendum & laudandum; *Sic cæli enarrant ejus laudem*, sic stellæ, sic terra, sic aër & omnia, quando nos ad eum laudandum excitant & pertrahunt, sic una vox est creaturarum omnium, aut potius unus concentus ex multis vocibus, quo perpetuas laudes Deo celebrant & beneficentiam ejus deprædicant. *Tanta hac formarum varietas atque numerositas specierum in rebus conditis, quid nisi radii sunt divinitus?* ait Divus Bernardus. *Invisibilia enim ipsius à creatura mundis per ea que facta sunt, intellecta conspiciuntur; sempiterna quoque ejus virtus & divinitus, in-*

Quod

Quod & verius est in creaturis sensibilibus
 aut etiam ratione præditis, in quibus quo
 plus bonitatis animadvertitur, plus Divinita-
 tis sentitur; neque longius à nobis progredi-
 endum est ut iucuri Deum possimus, cum à
 nobis non longè absit; *In ipso enim vivimus,*
& movemur & sumus. Quocumque igitur te
 motu moveas, quemcumque vitæ actum ex-
 erceas, quocumque in situ animi vel quavis
 corporis positione consistas; si non vivis, si nō
 moveris, si non existis nisi prius in Deo;
 nōne in omnibus illum potes respicere? Non-
 ne omnia de suo conferunt ad illum in seipsis
 contuendum? *Providebam Dominum,* inquit
Psalm. 15. Psaltes, in conspectu meo semper, quoniam à
dextris est mihi ne commovear, propter hoc lata-
tum est cor meum & exultavit lingua mea: in-
super & caro mea requiescit in spe. O quantum
 illi errant, qui se tristes futuros crederent, si
 sic Deum semper providerent! Nihil lætius,
 nihil non modo vitius & honestius, sed nil
 etiam iucundius.

III. PUNCTUM.

SICUT igitur Pietas valet ad omnia, sic omnia
 valent ad pietatem; cum omnia valent ad
 excitandum illum divinum respectum; quo
 fit, ut dignitas, valor, & tale meritum rebus
 atque actionibus nostris impertiat, ut bea-
 tus ille vir, qui sic in omnibus Deum respicit, sit
 velut lignum quod plantatum est secus decursus
 aquarum, quod fructum suum dabit in tempore
 suo. Et folium ejus non defluet: & omnia qua-
 cumque faciet, prosperabuntur.

Maximè verò propterea comparatur pal-
 mæ, quæ arbor est adeo fructuosa, ut supra
 trecentas, utilitatum diversæ species nume-
 rentur, quas cultoribus suis afferat. *Statura*
tua assimilata est palma, inquit Sponsus, quasi

dicat, ipse situs & minima quævis actio sic u-
 nitæ Deo animæ mirum quantum proffit ad
 meritum. Sic dicuntur *sicut palma multipli-*
cari dies eorum, nam licet numero non auge-
 antur, merito tamen crescunt & sic multipli-
 cantur, quo sensu dicitur à Sapiente, *senectus*
Venerabilis non diuturna, neque annorum nu-
mero computata: cani autem sunt sensus homi-
nis, & ætas senectutis vita immaculata, & con-
summatæ in brevi explevit tempora multa.

DIXI, ascendam in palmam & apprehendam
fructum ejus. Dicit qui leviò statuit praxim
 prosperitã; ascendit, qui seipsum supra quod
 videt in creaturis erigit: apprehendit autem
 fructum, qui sic erecta in Deum mente, illi
 uni in omnibus placere studet: quasi hoc
 unum haberet studium, hoc unum tractaret
 negotium: in quo tractando & conficiendo
 se beatiorum existimat, quam si toti mundo
 vel cognoscendo vel possidendo vacaret. Sic
 præclare sanctus Augustinus: *Sicut melior est*
qui novit possidere arborem, & de usu ejus tibi
gratias agi, quamvis ne sciat vel quot cubitis al-
ta sit, vel quanta latitudine diffusa, quàm ille
qui eam metitur, & omnes ramos ejus numerat,
& neque possidet eam, neque Creatorem ejus no-
vit aut didicit: sic fidelis homo cui totus mundus
divitiarum est, & quasi nihil habens omnia pos-
sidet, inharendo tibi, cui serviunt omnia, quam-
vis nec septentrionũ gyros novit, dubitare stul-
tum est, quin utique melior sit quàm mensor cæli
& numerator hyderum, & pensor elementorum,
& negligens tui, qui omnia in mensura, & nu-
mero, & pondere disposuisti.

EXERCE teipsum ad hanc pietatem: Et vi-
 de in 4. parte, hebdomada 26. quæ tota est de
 Pietate seu Devotione.

Ad Evangelium verò Perizæ, videri debet
 in 1. parte, hebdomada 4. post Epiphaniam
 de Paralytico per regulas submissio.

S A B B A T O,
 DE PRIMA QUÆ REFERTVR IN EC-
 clesia, perpetrata culpa, sequentique pœ-
 na. Et de Dono Timoris.

Dixit Petrus Annania, cur tentavit Satanas cor tuum mentiri te Spiritui sancto, & fraudare
 de pretio agris & Act. 5.